

Voortgangsbrief SMB: overige wetenswaardigheden

Het belangrijkste nieuws in de [voortgangsbrief sociaal-medisch beoordelen](#) van 21 mei 2024 is dat de achterstanden bij UWV zijn gestabiliseerd, maar niet zijn verdwenen. Alles hierover lees je in onze [uitvoerige analyse van deze ontwikkeling](#). Er is echter nog veel meer te melden. Hieronder zetten we een reeks andere wetenswaardigheden op een rij.

Verzekeringsartsencapaciteit blijft een fundamenteel knelpunt

Eind augustus 2023 beschikte UWV over een verzekeringsartsencapaciteit van 573 fte, 42 meer dan de 531 van 2022. De brief plaatst echter een vraagteken bij 10% van de totale capaciteit (dus ongeveer 57 fte): externe inhuur levert vaak schijnzelfstandigheid op die UWV niet kan accepteren. Om dit zonder capaciteitsverlies op te lossen, biedt UWV-dienstverbanden aan. Naar verwachting gaan echter weinig ingehuurde verzekeringsartsen hierop in. De komende jaren zal er hoge uitstroom zijn wegens het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd. De enige duurzame oplossing die UWV ziet is doorstroom realiseren van artsen niet in opleiding tot specialist (ANIOS) naar de medische vervolgopleiding verzekeringsgeneeskunde (MVO-VG). Het ziekteverzuim onder UWV-verzekeringsartsen daalde in 2023, maar is nog steeds hoog: van 8,5% naar 7,5%.

Kwijtschelding van WIA-voorschotten blijft tot zeker 2026

Voorop blijft staan dat werknemers die wegens een te late WIA-claimbeoordeling een voorschot ontvangen niet in onzekerheid mogen zitten over eventuele terugvordering. Het demissionaire kabinet verlengt de huidige buitenwettelijke maatregel daarom tot 2026. De duur van de maatregel koppelen aan UWV-prognoses over de beoordelingsachterstanden kan alleen via wetgeving. Hierover beslist een volgend kabinet. In 2022 kostten kwijtscholden voorschotten € 8,3 miljoen, in 2023 liep dit verder op naar € 17,8 miljoen. De 60-plusmaatregel verlaagde het aantal WIA-voorschotten (inclusief voorschotten op basis van de Toeslagenwet) van 22.500 in 2022 naar 20.500 in 2023.

Praktisch beoordelen moet ingaan per 1 juli 2024

Volgens deze maatregel baseert UWV de beoordeling van het arbeidsongeschiktheidspercentage van mensen die bij de WIA-claimbeoordeling of na de eerste ziektedag werken op hun feitelijke verdiensten. Volgens de voortgangsbrief kan UWV zo 3.000 tot 4.000 extra (reguliere) WIA-claimbeoordelingen uitvoeren. Het ontwerpbesluit ligt nu voor advies bij de Raad van State. De regeling moet ingaan per 1 juli 2024 en gedurende 3 jaar van kracht blijven.

Kabinet onderstreept het draagvlak voor de 60-plusmaatregel

Volgens de voortgangsbrief stemt 99% in met toepassing van de vereenvoudigde beoordeling als UWV deze optie aankaart. Ook leidt de regeling tot minder bezwaarzaken: 1%, tegenover 20% bij reguliere WIA-beoordelingen. In augustus 2024 komen de resultaten van onderzoek naar de cliënttevredenheid beschikbaar. Er zijn nog geen cijfers over de arbeidsparticipatie van werknemers die onder de maatregel vallen, maar het kabinet belooft die nog wel in beeld te brengen. Ook zegt het oog te houden voor de effecten op de hybride markt.

UWV werkt aan versterking Arbo rol in de Ziektewet

Het kabinet erkent dat de re-integratiedienstverlening bij publieke uitvoering van de Ziektewet intensiever moet. UWV werkt aan dienstverlening in een zo vroeg mogelijk stadium en gerichte interventies op het juiste moment. Belangrijke verbeterpunten zijn een actueel beeld van iedere cliënt en inzet van re-integratiedienstverlening direct na instroom. Met de re-integratie wil UWV voortaan alleen wachten als hier een medische reden voor is.

Uitwerking OCTAS-voorstellen gebeurt zowel los als in samenhang

Om de volgende coalitie goed voor te bereiden, werkt het kabinet alle OCTAS-varianten uit. Dit gebeurt eerst per afzonderlijke maatregel, pas daarna volgt gegroepeerde presentatie volgens de varianten. Het kabinet acht sommige maatregelen namelijk ook los hiervan bruikbaar. Een concreet voorbeeld is het opheffen van het onderscheid tussen WGA en IVA. Belangrijke criteria bij de uitwerking zijn uitvoerbaarheid, betaalbaarheid, uitlegbaarheid en vereenvoudiging. Andere punten van aandacht zijn effectiviteit op de korte termijn en de gevolgen voor inkomens en de arbeidsmarkt.

Voorlopig geen wettelijke beperking dwangsommen

Op dit moment schieten dwangsommen in die zin hun doel voorbij dat ze niet leiden tot meer tijdige WIA-beoordelingen. De demissionaire coalitie laat eventuele wetgeving voor het buiten werking zetten van de dwangsomprocedure over aan een volgend kabinet. Dwangsommen hebben voor 58% betrekking op WIA-herbeoordelingen, voor 39% op WIA-claimbeoordelingen en voor 3% op andere beoordelingen. In de eerste categorie wordt 82% uitgekeerd aan werkgevers en gemachtigde partijen die mikken op overgang van WGA naar IVA. UWV werkt aan afspraken met deze belanghebbenden over uitvoeriger onderbouwing van herbeoordelingsverzoeken (zie hieronder). In 2023 bedroegen de kosten van dwangsommen wegens te late WIA-(her) beoordeling € 11,9 miljoen.

Er zijn meerdere initiatieven voor minder herbeoordelingen

Kabinet en UWV zijn met werkgevers en private uitvoerders in gesprek over beperking van het aantal herbeoordelingsverzoeken. De inzet is dat UWV binnen de grenzen van de AVG inzicht geeft in de onderbouwing van de initiële beoordeling. En dat uitvoerders en verzekeraars een gedegen medische onderbouwing geven voor de reden voor een verzoek tot herbeoordeling. Verder zijn voor het aanvragen van herbeoordelingen en het doorgeven van wijzigingen in de gezondheid aparte formulieren ontwikkeld. In het laatste geval hoeft UWV meestal geen verzekeringsarts in te zetten. De maatregel heeft het aantal herbeoordelingsverzoeken door werknemers met 30% verminderd.

UWV is nog volop in transitie naar SMC's

Op alle kantoren zijn teams op weg richting functioneren als een sociaal-medisch centrum (SMC). UWV onderscheidt 3 ontwikkelstadia: 'SMC in ontwikkeling', 'basis SMC' en 'volwaardig SMC'. Zo'n 100 teams vallen nu in de eerste categorie, 13 teams in de tweede. In een basis SMC beoordeelt en begeleidt hetzelfde team van professionals de cliënt van begin tot eind, in optimale samenwerking met medewerkers verzuimbeheer van de divisie Uitkeren. Voor een volwaardig SMC moet ook de samenwerking met het Werkbedrijf zijn geoptimaliseerd. Ook moet hier proactieve samenwerking

zijn met externe ketenpartijen, moeten zoveel mogelijk medewerkers meer wettig opereren en moeten alle verzekeringsartsen met taakdelegatie werken.

SMC's draaien om multidisciplinaire, zelfsturende teams

In een SMC is een team van arbeidsdeskundigen, sociaal-medisch verpleegkundigen, re-integratie- en procesbegeleiders, verzekeringsartsen en medisch secretaresses verantwoordelijk voor een regionaal afgebakende groep mensen. Een manager uitvoering en een verzekeringsarts geven sturing en zijn samen resultaatverantwoordelijk. De verzekeringsarts is hierbij altijd eindverantwoordelijk voor het medische deel. Het team bepaalt via multidisciplinair overleg en triage wie wanneer welke beoordelings- en begeleidingsactiviteiten uitvoert. Maatwerk en een vast aanspreekpunt voor de arbeidsongeschikte zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. Het team kan ook psychologen en fysiotherapeuten inschakelen.

Taakdelegatie is voor UWV een cruciale succesfactor

Werken met taakdelegatie speelt binnen UWV een steeds grotere rol, zowel bij het beheersen van achterstanden als bij de overgang naar SMC's. De uitvoeringsinstantie doet samen met EY onderzoek naar de succesfactoren van deze werkwijze bij de best presterende verzekeringsartsen. Werken met taakdelegatie is ook een vast onderdeel van de opleiding van artsen in opleiding tot specialist (AIOS). Verder verbindt UWV taakdelegatie nadrukkelijk aan de SMC-vorming, stimuleert het sociaal-medisch verpleegkundigen om in deze rol te werken en onderzoekt het of een specifieke opleiding hierin een rol kan spelen. Ook maakt het inzichtelijk welke inspanningen taakdelegatie vraagt en welke productievoordelen hier tegenover staan.

UWV stroomlijnt ook zijn informatievoorziening

Binnen een traject van in totaal 5 jaar bereidt UWV momenteel de invoering van een nieuwe informatievoorziening voor. Eind 2025 moet een eerste versie van een nieuw aanvraagproces van kracht zijn en leiden tot een verbetering van het herbeoordelings- en monitoringsproces. Belangrijke doelen zijn optimalisering van administratieve processen, betere ondersteuning van cliënt en medewerker, snellere verwerking door uniformering en digitalisering en betere vindbaarheid van documenten door inzet van *artificial intelligence*. Sinds kort is er al een nieuw WIA-aanvraagformulier.